

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Danskeren 1

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, University of Aarhus. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1848_941-intro-shoot-idm129.pdf (tilgået 30. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Grundtvig indleder sin artikel med en fordømmelse af den "Tvang i Troes-Sager" (Grundtvig 1827, s. 30), der i alt for høj grad har præget den kristne kirkes historie og ifølge Grundtvig på fatal vis førte til "det attende Aarhundredes almindelige *Kirke-Storm*" (35). I den danske kirke anno 1827 finder han to uforligelige partier, "hvoraf det Ene har Forfatningen, Lands-Loven, Historien, og alt Gammeldags, det Andet derimod hvad man kalder Oplysning, Livs-Nydelse, den nytydske Videnskabelighed, og alt Nymodens paa sin Side" (45). Striden mellem disse partier, eller mellem "den gamle Tro og den ny Selvklogskab" (51), er foreløbig faldet ud til sidstnævntes fordel, dvs. til dem, der angiveligt forvalter oplysningstidens arv af menneskerettigheder og religionsfrihed. Disse 'naturalister' (som han stedvis også kalder rationalister) dominerer kirken, og selv om de ifølge deres egne idealer burde støtte kravet om religiøs og kirkelig frihed, har de i praksis oprettet et despoti, hvor de undertrykker og forfølger andre kirkelige retninger end deres egen. Grundtvig retter dermed naturalismens idealer imod den selv og appellerer til dens repræsentanter i statskirken: "hjælp I os at oplyse Sagen for den verdslige Øvrighed, beed Den om Religions-Frihed" (38).